

Jevgeni
Ossinovski
lõppevast
aastast

lk 2-3

Rekordimees
Anti Allas

lk 6-7

15 tagasi-
vaadet
lõppevale
aastale

lk 4-5

Sotsiaaldemokraat

detsember 2017 | sotsid.ee

Marju Lauristin: igaüks meist on kõigi teiste jaoks osa Eesti riigist

Järgmine, 2018. aasta on suur juubeliaasta, mil me kõik pühitseme Eesti Vabariigi 100. aastapäeva ja nimetame seda uhkelt oma rahva õnneks ja rikkuseks. Pidutsemise kõrval peaksime aga igaüks oma südames selgeks mõtlema, missugune on meie tegelik argipäevane suhe Eesti riigiga.

Eesti riik ei ole muinsus, Eesti riik ei ole muuseumiese. Eesti riik on täpselt selline nagu ta praegu on. Ei ole tänane Eesti ega olnud ka see riik, mis meil oli kahe ilmasõja vahel, mingi täiuslikkuse kehastus. Tal oli väga palju vigu – kui võtame ette toonased ajalehed, siis seal on täpselt sama palju nagu praegu kõrvõimalikke skandaale ja kõrvõimalikke probleeme. Ja ometi me mõtleme suure hellusega toonasele Eesti Vabariigile.

Mida mina väga sooviksin ja tahaksin, on see, et me saaksime kodanikena ja inimestena mõnest asjast aru. Esiteks, et me ei ehita siin Eesti Vabariigis mingit kommunistlikku utopiat, ja et me ei ootaks, et meie riik oleks täiuslik ja valmis kohe praegu või hiljemalt näiteks aastaks 2027. Et me ei halaks, kas me sellist riiki siis tahtsimegi, ei nimetaks end sise-migrantideks, ei lubaks siit ära kolida, kui miski ei meeldi ja nii edasi.

See on see meie riik ja ta on täpselt niisama tark või rumal, kui meie oleme targad või rumalad. Ja me oleme kahjuks liiga sagedasti rohkem rumalamad kui targemad.

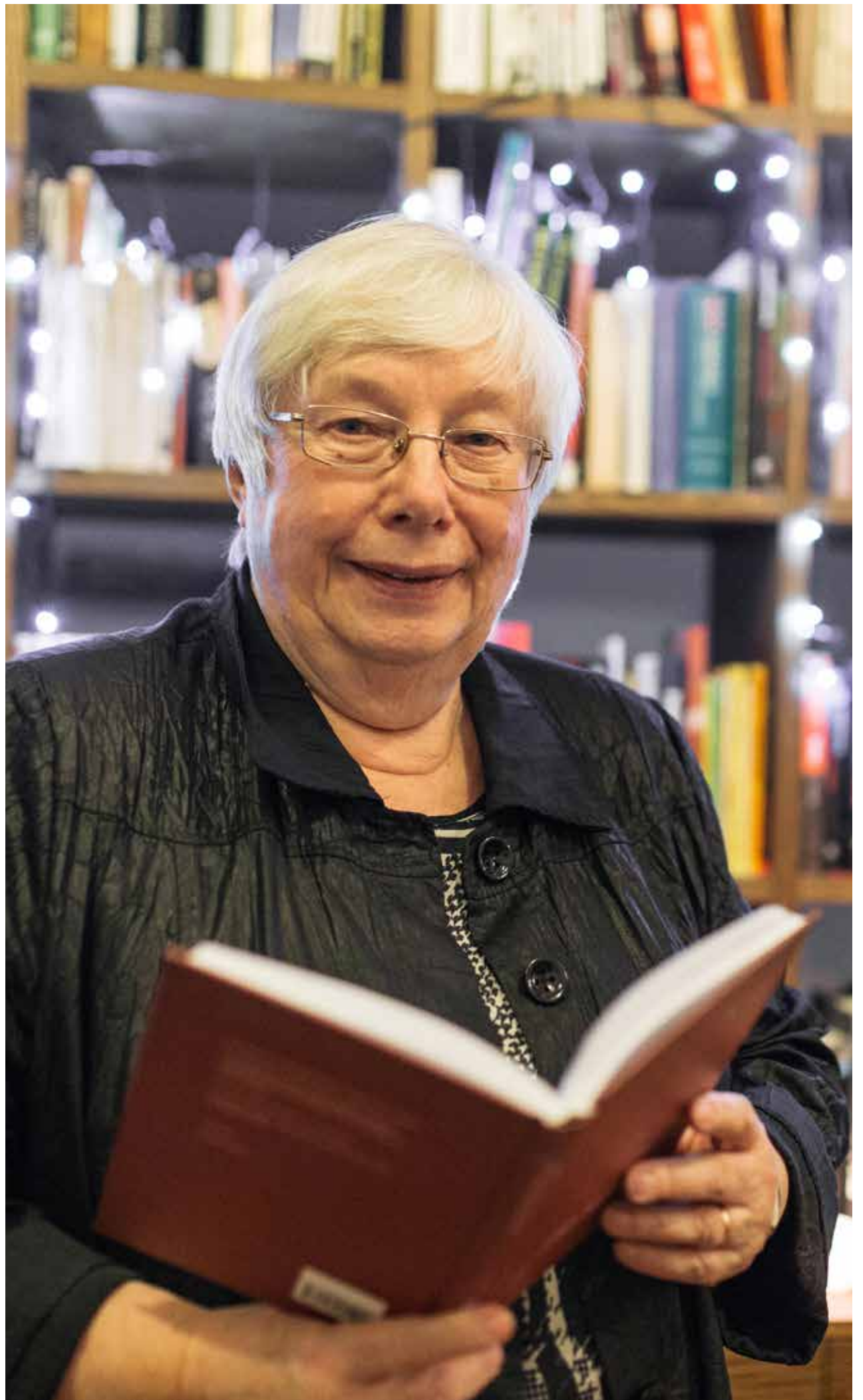
See riik on täpselt nii palju terviklik ja teovõimeline kui meie omavahel suudame koostööd teha. See on täpselt nii palju inimsõbralik kui me oleme üksteise vastu sõbralikud. See on täpselt nii palju hooliv kultuurist, loodusest ja vaimsetest väärtustest kui igaüks, kes argihommikul läheb tööle või kooli, hoolib konkreetselt Eesti kultuurist, Eesti loodusest ja eestlikest väärtustest.

See võib tunduda loosungina, kuid me peame aru saama, et sisuliselt ja tõepoolest on igaüks meist kõigi teiste jaoks osa Eesti riigist. Ja kokku oleme me Eesti Vabariik.

Just see tunnetus peaks olema see, mis ühendab meid kõiki, kes me siin teeme oma igapäevast tööd, kasvatame lapsi või ravime haigusi; mis teeb meist selle riigi ja tema tuleviku eest vastutava kogu. Nõudliku, mõnigi kord ka riigiasjade ajamise viisis pettunud ja nõrdinud, aga siiski seda väikest Eesti riiki armastava kogu.

See riik on täpselt nii palju terviklik ja teovõimeline kui meie omavahel suudame koostööd teha.

Kui me selle tunde juubeliaastaga kätte saame ja kui me selle juubeldamisega ei muutu loosunglikuks ja võõrandunuks oma enda riigi olemusest, siis see oleks juba mingi tagatis, et suudame oma plaanid ellu viia ja Eesti riik püsib ja saab ka meie lastelaste ja nende laste jaoks parimaks maailmas. 🌱

JUHTKIRI

Väljakutsete ja ambitsioonide aasta

Üle aasta tagasi otsustasime Eesti poliitilikas pöörata uue lehekülje ning nõustusime moodustada koos Keskerakonna ja Isamaa ja Res Publicaga koalitsiooniliidu, mida on järjekindlalt nimetatud vasakvalitsuseks. Selline nimetus ei ole päris meelevaldne, vaid seeläbi on meie praegust koalitsiooni üritatud vastandada selgelt eelmisele kui ka neile eelnenud koalitsioonikoosseisudele. Vastandamise aluseks ei peaks mõõdupuuks võtma samas üldse seika, kas valitud poliitikate suund on selgemalt kaldu vasakule või paremale, vaid hoopis selle millises suunas riik ja ühiskond liikuma peaks. Väga selgelt oli eelmine valitsus oma lõpuajal stagnatsioonivalitsus, kus edasipürgimist enam ei olnud.

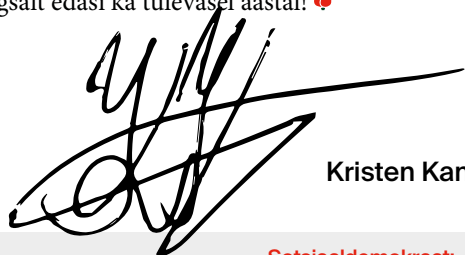
Uues koalitsioonis seadsime endale palju suuremad eesmärgid ning oleme nende eest seisnud ka siis, kui see ei ole olnud kõige lihtsam. Ambitsioonikust on meil selles valitsuses küllaga ning korduvalt on meile meelde tuletatud, et võtsime endale üheks aastaks sama suured eesmärgid kui muidu võtaks valitsus neljaks aastaks. Kohati võib lausa uskuda, et võtsime endale lühikeseks ajaks liialt suured eesmärgid.

Vaatamata napile aastale oleme suutnud tagada jõulise majanduskasvu, kasvatanud tööhõivet ja taganud paljude valdkondades palgakasvu. Selle kõrvalt on tõusnud ja tõusul ka keskmine palk, mis tagab võrdsemad võimalused üle Eesti. Jõuliselt on sellele kaasa aidanud kindlasti tulumaksureform, mis on küll sisult keeruline kuid millest võidab üle 500 000 inimese. Suutsime selles valitsuses viia läbi Eesti ajaloo suurima tervishoiureformi, mis võimaldab kümnetel tuhandetel inimestel kiiremini arsti juurde pääseda. Tulemas on pensionireform, millega vähendatakse pensionide ebavõrdsust ja tagatakse pensionide paindlikkus. Nendele saavutustele lisandub seejuures veel kümneid olulisi muudatusi, mille oleme suutnud lühikese aja jooksul ellu viia.

Möödunud aasta oli väljakutsete rohke nii riigi kui ka kohaliku omavalitsuse tasandil. Samal ajal kui pealinnas käis uue võimuliidu moodustamine, käisid kohapeal ettevalmistused kohaliku omavalitsuse volikogu valimisteks. Terve möödunud aasta oli meie erakonna eesmärgiks kohalikel valimistel pürgida võidu poole. Ma tänan kõiki, kes nendel valimistel osalesid ja nendesse panustasid. Suur tänu meie kandidaatidele, erakonna töötajatele, kampaanias kaasalõõnutele ja toetajatele! 15. oktoobril oli meil ka selge, millised on valimistulemused.

Seekordsed kohaliku omavalitsuse valimised olid erakordsed. Poliitmaastik oli kirjum, käimas oli haldusreform ning valitsuserakonnana oli riigitasandi kui ka ülemaailmne poliitika meid rohkem mõjutamas kui kunagi varem. Tegime valimistel hea tulemuse, kuid endale seatud eesmärgid me siiski ei täitnud. Aga sõbrad, meie tugevus on endiselt solidaarsus. Oleme erakonda ehitanud ning Eesti ühiskonna heaolusse panustanud järjekindlalt, ka aegadel kus on olnud keerulisem. Tugevat erakonda iseloomustab võime ühiselt teha jõudlusi, võime enesekriitiliselt peeglistada vaadata ning sellest tulenevalt seada vajadusel uued ja selged sihid! Meil on tugev erakond ning ühiselt seisame võrdsema kodukandi ja võrdsema Eesti eest!

Kõikidele lugejatele soovin rahulikku jõuluaega oma pere ja sõprade seltsis ja ühtlasi ka head vana aasta lõppu ning uue aasta algust. Läheme üheskoos hoogsalt edasi ka tulevasele aastale! 🍀

Kristen Kanarik, sotside peasekretär

Sotsiaaldemokraat:

Väljaandja: Sotsiaaldemokraatlik Erakond

Address: Toompuiestee 16, Tallinn 10137 Telefon: 611 6040

Tellimine, kaastööd ja lisainfo: ajaleht@sotsdem.ee

Jevgeni Ossinovski lõppevast aastast:

Me koostasime nii kirglikult uut koalitsioonilepet, et natuke pingutasime üle

Aasta lõpus koostavad ajakirjanikud igasuguseid edetabeleid. Üks tuntumaid on ajakirja Time aasta inimese valimine. Sel aastal sai selle tiitli inimeste rühm, kes jutustasid oma lugusid teemaviite #Metoo all. Sotsid on alati seisnud vägivalda vastu, võitlevad naiste õiguste eest. Kuidas sina parteiliidrina suhtud sellesse aktsiooni?

Mind üllatas, kui kiiresti see protsess levis mitte ainult kuulsate inimeste seas, vaid ka üle maailma. Kahjuks ei saanud aktsioon Eestis erilist hoogu. Ma arvan, et mõne aja pärast oleks selline liikumine nagunii tekkinud, sest ühiskonna suhtumine soolistesse stereotüüpidesse muutub. Ja mul on väga hea meel, et just sel moel – vägivaldseid toiminguid ei saa seaduslike meetoditega täielikult lahendada. See on ühiskonna suhtumise küsimus. Selles kontekstis pakuvad sotsiaaltööstikud meile täiesti uusi võimalusi. Kuid Eestis muutub suhtumine niisugustesse kuritegudesse kahjuks aeglaselt.

Aga läheme globaalsete sündmuste juurest kohalike juurde. Mis on sinu arvates aasta sündmus Eestis?

Poliitilises mõttes oli terve aasta eriline. Esiteks on see uue valitsuse esimene tööaasta. Teiseks, kui vaatame erakondade töömahtu, siis see on kõige intensiivsem tööaasta. Muidugi ei ütle täna keegi meile aitäh selle töö eest, sest paljude vastuvõetud otsuste tulemused on järgnevatel aastatel märgatavad. Ma arvan, et ühiskond võib sellest aastast pigem negatiivset meenutada, sest oleme vigu teinud ja positiivsete muutuste tulemusi näeme alles tulevikus.

Kitsendame küsimust. Mis on kolm kõige tähtsamat valitsuse saavutust?

Alates 2014. aastast tegelevad sotsiaaldemokraadid vaesuse, laste vaesuse ja ebavõrdsuse vähendamisega. Kõik uue valitsuse põhieesmärgid olid just sellele eesmärgile suunatud. Eesti on mitte ainult üks vaesemaid riike Euroopas, vaid paistab silma

ka ebavõrdsuse näitajate poolest. See on täiesti ebanormaalne. Probleem on keeruline – ühe sammuga seda ei saa lahendada. Üks olulisematest on maksureform, mis säästab lähiaastatel umbes 50 000 inimest vaesusest ja parandab sadadel tuhandetel inimestel elujärge. Teine on perede ja laste

Kui rääkida laste vaesuse vähendamisest, siis 2019. aastaks jõuame Põhjamaade tasemele. Juba praegu saime vähendada absoluutses vaesuses elavate laste arvu kaks korda.

toetamise reformi jätkamine. Kui rääkida laste vaesuse vähendamisest, siis 2019. aastaks jõuame Põhja-maade tasemele. Juba praegu saime vähendada absoluutses vaesuses elavate laste arvu kaks korda. Ja kolmas saavutus on omavalitsuste suurem toetamine. Esmapilgul tundub, et see on mingi abstraktne saavutus. Tegelikult tähendab see, et kohalikud omavalitsused saavad rohkem investeerida kohaliku elu arendamisse, mõne sotsiaalse probleemi lahendamisse jne.

Tulumaksureformist võidab ligi 80% tööinimestest ja ometi on selle ümber nii palju negatiivset müra. Miks? Kes ja kus on teinud vea?

Süüdlasi tuleb otsida peeglist. Valitsuse kommunikatsioon on täiesti ebaõnnestunud. Seadus võeti vastu eelmise aasta detsembris. Meil oli terve aasta, et inimestele selgitada, mis see on ja kelle jaoks. Siis oleksime juba aasta alguses võinud tuvas-tada reformi nõrkusi. Kahjuks alustas rahandusministeerium selgitavat tööd alles novembris. See on väga hilja. Teiseks. Muidugi peaks opositsioon alati kritiseerima koalitsiooni tööd. Kuid olen üllatunud, kui aktiivselt läks meedia selle kritiseerimisega kaasa selle asemel, et selgitada lugejatele muutuste olemust. Loomulikult võib selle reformiga ka mitte nõustuda. Kuid üks meedia olulistest rollidest on tulevaste muudatuste selgitamine. Minu arvates pole seda siiani veel täielikult tehtud. Isegi minu vanaema küsis, kuhu peaks ta nüüd avalduse esitama. Ma ütlesin: vana-ema, sa ei saa midagi muud peale pensioni, sa ei pea midagi kirjutama. 75% töötajate jaoks ei muutu midagi

– nad ei pea oma sissetulekut deklareerima, tulumaksuvaba miinimum on automaatselt 500 eurot. Miski ei muutu ka nendele 10%le, kes teenivad rohkem kui 2100 eurot – nendel ei ole lihtsalt enam tulumaksuvaba miinimumi. Süsteem muutub natuke keerulisemaks ainult 15% tööhõivatutest. Nii et räägime pigem neist rohkem.

Räägime. Nende 15% hulgas on ka töötavad pensionärid. Miks nemad kaotavad tuleval aastal?

Marju Lauristin rääkis kunagi, et rahvusvahelised konsultandid soovitasid talle kulutada 5% ajast reformidele ja 95% - reformide selgitamiseks. Seekord oli meil vastupidi.

Esiteks, sellest reformist kaotab ainult 15% töötajatest, et ülejäänud 85% elu paremaks muuta. Pensionäridest “kaotajate” protsent on veelgi väiksem – neid on 6%. Jah, meil on töötavaid pensionäre, kellest osa saavad väga suuri pensione. Kõigepealt räägime selles kontekstis endistest saadikutest, kes saavad eripensione ja kes töötavad ka samal ajal. On selge, et alates järgmisest aastast maksavad nad rohkem. Tõepoolest, on olemas veel üks väike töötavate pensionäride rühm (neid on umbes 10 000, pensionäre kokku on rohkem kui 400 000), kes kaotavad natuke rohkem. See oli tingitud asjaolust, et praegu on pensionäride tulumaksuvaba miinimum suurem kui töötajatel. Aga järgmisel aastal rakendub ühtne süsteem. Kui oleksime sellest probleemist juba varem teada saanud, oleksime selle lahendanud. Siinkohal tasub öelda, et sotsiaaldemokraadid toetavad lihtsamat süsteemi – tulumaksuvaba miinimum on 500 eurot kõigile, kuid tõstame tulumaksu 1-2% võrra. Tulemus oleks sama, kuid kõik oleks palju lihtsam. Aga IRL nõudis just seda reformi, mis meil praegu on. Loodan, et pärast 2019. aasta valimisi suudame süsteemi lihtsustada.

Kui rääkida partei saavutustest, siis mille üle võib rõõmu tunda?

Kõigepealt, selles valitsuses rakedasime meie oma programmi pea-aegu täies mahus. Ma nalja pärast ütlen: loodan, et enne valimisi ei looda uut koalitsiooni, sest meil ei ole midagi, mida saaksime valitsuse kokkuleppesse kirjutada. Muidugi ei saanud me kõike rakendada sellises vormis, nagu tahtsime, sest olles valitsuses partneritega, on vaja kompromissi otsida. Kuid üldiselt on kõik ülesanded täidetud. Teiseks on kohalikud valimised. Me läksime valimistele valitsusparteina. Oposit-

sioonis olla on lihtsam – saab kritiseerida kõiki ja kõike. Ja kui vaatame muutunud poliitilist maastikku, siis näitasime tugevat tulemust. Saaremaal, Hiiumaal, Viljandis ja Võrus võitsime valimised. See näitab, et nende linnade ja valdade parteiorganisatsioon sai tugevamaks. See näitab, et meie linnapead ja teised kohalikud juhid töötasid 4 aastat nii hästi, et inimesed andsid neile veelgi suurema mandaadi. Negatiivne moment oli Tallinn – puudus vaid 700 häält selleks, et keskid kaotaksid absoluutse enamuse.

Kui kogu programm on realiseeritud, siis saab öelda, et sotsid on kõige mõjukam jõud Eestis. On see nii?

Kui kuulata analüütikute kommentaare, siis peaaegu kõik ütlevad, et sotsid käituvad valitsuses nagu suurim fraktsioon, kuigi oleme suuruselt kolmas. Kuid me seisame alati kindlalt oma ideede eest ja tahame, et meiega arvestataks. Ja meil see õnnestub.

Keda parteikaaslastest saad sa kiita?

See oli väga raske aasta. Meie ambitsioonikate reformide käigus kulus palju aega ja energiat. Seetõttu kiidan kõiki: nii valitsuses kui ka parlamendis. Palju emotsioone tekitasid IRLi esimehe valimised ja järgnevad kompromissid. Kuid saime sellega hästi hakkama. Partei peamised kangelased on ikkagi meie kohalikud juhid, kes suutsid näidata tugevaid tulemusi linnades ja maapiirkondades.

Millest sul lõppeval aastal kõige rohkem kahju on?

Me koostasime nii kirglikult uut koalitsioonilepet, tegime nii ambitsioonikaid plaane, et natuke pingutasime üle. Näeme, et meedia ei suuda toime tulla reformide mahuga. Ja ka meil ei ole aega oma otsuste selgitamiseks. Marju Lauristin rääkis kunagi, et rahvusvahelised konsultandid soovitasid talle kulutada 5% ajast reformidele ja 95% - reformide selgitamiseks. Seekord oli meil vastupidi.

Mis on sotside peamised väljakutsed tuleval aastal?

Tegelikult teeb valitsus aasta esimesel poolel kõik olulised otsused ära. Siis hakkavad erakonnad valimisteks valmistuma. Näeme, et Reformierakond teeb seda juba täna, otsib endale karismaatilisemat juhti, opositsiooni töö on nad unustanud, nad ei osale isegi eelarve arutamisel. Sotsid hakkavad koostama uut programmi ja otsima uusi kandidaate. Loomulikult ei loobu meie oma põhieesmärkidest: võrdsem ühiskond ja ühtsem ühiskond. Sest oleme praegu vaid tee alguses. Selles suunas töö jätkub. Järgmistel valimistel on meil kindlasti ambitsioonikamad plaanid. 🍀

Järgmistel aastatel paraneb tänu sotsidele sadade kodude tuleohutus

Tänavu sügisel tegi siseminister Andres Anvelt ajalugu, kui võitles valitsuselt välja 1,5 miljonit eurot toimetulekuraskustes leibkondade koduste kütteseadmete ja elektripaigaldiste korrastamiseks. Nii palju korraga ei ole avalik võim kunagi kodude tuleohutuks tegemisse investeerinud.

Anvelt rõhutas, et tegemist ei ole Eesti elanike kinnisvara hinna kergitamise projektiga, vaid tõsiselt abi vajavate kodude tuleohutuks muutmiseks neil inimestel, kes ise ennast aidata ei saa. „Päästeamet on teinud väga tublit tööd Eestis tulesurmade vähendamiseks ja mullu jõudsime esmakordselt ajaloos alla 40 tulesurmani aastas. Selge on aga see, et senised meetmed on end ammendanud ja tulesurmade drastiliseks vähendamiseks on vaja ka täiesti uut lähenemist,“ selgitas Anvelt.

Projekt käivitub 2018. aasta jaanuaris ja kahe aastaga tehakse korda vähemalt 500 kodu. Eesmärk on korradada kõigis 79 omavalitsuses vähemalt üks kodu, aga et neid oleks palju rohkem, sellele saavad omavalitsused ise kaasa aidata. Nimelt oli valitsuse rahaeralduse üks eesmärg, et kohalikud omavalitsused panevad teise 1,5 miljonit ise juurde ja nii saaks Eestis tuleohutuks juba 800 pere elamis-pind.

Värske Põltsamaa vallavanem Margus Möldri kinnitab, et nende vald selle raha kindlasti leiab. „Kindlasti tuleme selle programmi taha, see on väga õige asi! Olen oma töös näinud korstnaid, mis paistavad läbi, küttekoldeid, mida ei tohiks kasutada – me ei kujuta ettegi, kui hullud saavad asjad olla,“ rääkis Möldri, kel on endal pikk päästetaust.

Möldri kutsub üles ka teisi omavalitsusjuhte raha leidma. „See tuleb meile kuhjaga tagasi, tegu on ikkagi meie oma inimeste elukvaliteedi ja

tegelikult isegi eluga,“ rõhutas Möldri.

Päästeamet on kümne aasta vältel teinud üle 83 000 kodunõustamise ning sekkumist vajavaid kodusid on ameti hinnangul 5000. Jaanuaris algav tuleohutusprojekt keskendub küttekollete korrastamisele, mis on Päästeameti andmetel üks neljast kõige olulisemast eluhoonete tulekahjude põhjusest. Lisaks tehakse elektrisüsteemide uuendamistööd, parandatakse korstnaid, aga luuakse ka erilahendusi puuetega inimestele. Keskmise maksumus ühe kodu korda tegemiseks on 3500 eurot.

Põltsamaa vallavanem Margus Möldri: „Kindlasti tuleme selle programmi taha, see on väga õige asi!”

Projekti käigus korrastatavad kodud valib Päästeamet välja koostöös kohalike omavalitsustega.

Mullu põles Eestis 787 kodu, tulekahjudes hukkus kokku 39 ja sai vigastada 107 inimest. Päästeameti eesmärk on igaühe kaasabil jõuda aastaks 2025 nii õnnestuste kui ka kahjude vähendamisel Põhjamaade tasemele. 🍀

Valitsus liigub jõudsalt ebavõrdsuse vähendamise ja majanduskasvu kursil

Lõppev aasta jääb meelde ambitsioonika valitsuse kaalukate otsuste poolest. Nende otsustega saab Eesti ühiskond võrdsemaks ja ühtsemaks, et aina kiirema majandusarengu viljad jõuaksid meist igaüheni. 2017. aastal vastu võetud otsused saavad igal juhul tugevaks alusmüüriks võrdsete võimaluste Eestile.

Eelmise aasta lõpus võimule tõusnud valitsusliit seadis endale kohe alguses ambitsioonika ülesande lahendada terve rida olulisi ja kaua kestnud probleeme, mis puudutavad eelkõige ühiskondlikku ebavõrdsust. Aasta hiljem näeme esimesi tulemusi: majandus kasvab ennaktempos, samal ajal tööpuudus väheneb. Esimesed vajalikud sammud võrdsete võimaluste Eestile poole on tehtud.

Pelgalt neli aastat tagasi, 2013. aastal asus Eesti ühiskondlikku ebavõrdsust mõõtva Gini indeksi järgi Euroopa Liidus esikohal. See küllaltki kaheldava väärtusega „saavutus“ oli üle kümne aasta valitsenud paremerakondade poliitika loogiline tulemus – viimase majanduskriisi tingimustes kärbiti sotsiaalteenuste võrku, jätkates samal ajal aga kõige jõukamatele maksukingituste tegemist.

Uus valitsus on astunud kindla sammu õiges suunas: tänu tulumaksuvaba miinimumi tõusule alates 2018. aasta 1. jaanuarist jääb 75 protsendil tööinimestest igakuiselt kätte 64 eurot rohkem kui täna. Kolme valitsuspartneri heakskiidu saanud solidaarne maksustamine toob kümneid tuhandeid perekondi suhtelisest vaesusest välja ning teeb sadu tuhandeid inimesi õnnelikumaks. Lisaks just tänu sotsiaaldemokraatide püüdlustele on valitsus jätkanud laste ja perede toetamise reformi ning tõstis 1. juulist oluliselt kolmanda lapse toetust. Lisaks loodi lõppeval aastal riiklik elatisabifond ja käivitus riiklik huvitegevuse toetus. Siin on eesmärk ambitsioonikas: vähendada juba 2019. aastaks laste vaesust Põhjamaadega samale tasemele.

Üks suuremaid probleeme, millega ametis olev valitsus juba esimesel tegutsemisnädalatel lahendama asus, puudutas aga tervishoiusektori rasket olukorda ja haigekassa rahastamise jätkusuutlikkust. Selge oli, et vananevas ühiskonnas, kus eakate osakaal aasta-aastalt tõuseb, ei ole võimalik tervishoiuteenuseid kinni maksta üksnes tööinimeste panusega „ühisesse rahakotti“. Oht, mille eest Maailma Terviseorganisatsiooni ekspertid olid Eestit hoiatanud juba

15 aastat tagasi, oli saanud reaalseks – aina pikenevad ravijärjekorrad eriarstide juurde ei rahuldanud enam kedagi. Just sotsiaaldemokraatide ja Jevgeni Ossinovski eestvedamisel sündis plaan, kuidas saada haigekassale täiendavat lisaraha. Ehk teisisõnu, alates uuest aastast hakkab riik täiendavalt haigekassa eelarvesse juurde maksma mittetöötavate vanaduspensionäride eest – esialgu 7 protsenti, aga aastast 2022 juba 13 protsenti pensionilt. Järgmise viie aasta jooksul Eesti Haigekassa saab kokku 300 miljonit eurot lisaraha, mille tulemusel saab lühendada ravijärjekordi ja parandada arstiabi kättesaadavust, ravi järjepidevust ja kvaliteeti.

Mitu valitsuse tänavust otsust puudutavad veel ühte sotsiaaldemokraatidele olulist väärtust – väärikam suhtumine töötajasse. Selleks, et tagada igaühele võimalust oma tööoskusi parandada ja hakata selle kaudu oma tööpotentsiaali paremini rakendama, alustas töötukassa uue koolitusprogrammiga. Sellest saavad kasu nii töötajad, kes tahavad oma kvalifikatsiooni tõsta, kui ka tööandjad, kes saavad kasutada toetust oma töötajate koolitamiseks. Lisaks on riik täiendavalt panustanud mitme olulise sektori tööjõudu – üle 100 miljoni euro eraldatakse haridusvaldkonda õpetajate ja lasteaiaõpetajate palgatõusuks, lisaks suurendatakse 10 miljoni euro võrra ka kultuuri- ja sporditöötajate palgafondi. Esmakordselt üle kümne aasta kasvab Eestis politseitöötajate arv: uuel aastal asub tööle 45 piirkonnakonstaablit, kel on kanda ülioluline roll muuhulgas lähisuhtevägivalla märkamisel ja selle vastu võitlemisel.

Lisaks ei maksa unustada, et kõigi riigisiseste küsimuste kõrval on valitsus edukalt tegelenud tänavu ühe tähtsa rahvusvahelise ülesandega – kuni aasta lõpuni on Eesti endiselt Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariik. Oleme selle kuue kuu jooksul juhtinud Euroopa ministrite omavahelisi tippkohtumisi ja otsinud eri riikide huvide vahel ühist keelt väga erinevates küsimustes. Tagasiside järgi otsustades oli Eesti igati tubli eesistuja. 🍀

15 tagasivaadet lõpp Riigikogu saadikud annavad

Barbi Pilvre

Sel aastal sai saali viidud eelnõu karusloomakasvatuste keelamisest Eestis. Maailma paljudes maades on see julm loomade piinamine kasuka saamise eesmärgil lõpetatud kui minevikku kuuluv tegevus.

Eelnõu kukkus küll läbi, aga keelustamise poolt oli siiski oluliselt rohkem saadikuid, kui võis loota. Toetust tuli igast erakonnast ja ootamatult isegi sellise ühiskonnagrupi poolt nagu jahimehed! Mis muud, kui uuele ringile! Võib-olla riigikogu järgmine, noorem ja progressiivsem koosseis julgeb lõpuks selle iganenud ettevõtlusharu Eestis keelata. Lisaks on tegemist mikroettevõtlusega: põhiliselt esindab karusnahakasvatust Eestis soomlastele kuuluv ettevõtte Balti Karusnahk ja see hõlmab sadakond inimest.

Toomas Jürgestein

Kultuurikomisjoni valitseb koalitsiooni ja opositsiooni vahel suur üksmeel ning seal tehtust tuleb kõnelda „meie“ vormis.

Eriliselt olen rõõmus, et võtsime kevadel vastu noorte huviharidust ja huvitegevust toetava seaduse, mis rakendus sügisest, samuti olümpia- ja paraolümpiavõitjate toetuse tõstmise üle. Probleemsematest asjadest loodan väga, et leiame kompromissi eelnõude suhtes, mis loovad kindlama aluse erakoolide toimimisele ja erivajadustega laste õpetamisele. Isiklikumas plaanis olen rahul, et olen regulaarsete sõnavõttude, artiklite ja blogipostitustega suutnud sotsiaaldemokraatlikke vaatenurki laiemalt tutvustada.

Helmen Kütt

Oli raske aasta nii kohalike valimiste mõttes kui ka riigikogu sotsiaalkomisjoni juhtides.

Aastale tagasi vaadates võib aga rõõmu tunda ja tänulik olla, sest mitmed olulised eelnõud said seadusteks. Näiteks ravimihüvitise muudatused – tänu neile saavad inimesed, kellel vajadus ravimite järele on suurem, omaosaluses kergendust. Samuti toimetulekupiiri tõus ja selle maksmise korra paindlikumaks tegemine ning lasterikaste perede toetus ja kolmikute ning nelikute täiendav toetamine. Kõik see võimaldab lastega peredel paremini toime tulla. Olen väga tänulik viljandlastele, kes mind toetasid ja andsid oma hääle kohalikel valimistel. Luban seda usaldust õigustada Viljandi linnavolikogus töötades. Kaunist advendiaega ja jõuluootust ning tegusat uut aastat kõigile erakonnakaaslastele ja teistele toredatele inimestele!

Jaanus Marrandi.

Olen SDE ainus esindaja majanduskomisjonis. Majanduses on palju vastuolulisi erihuvisid ja palju aega kulub nende vahel tasakaalu otsimisele. Olen olnud alkoholi- ja reklaamiseaduse ning kaugkütteseaduse eelnõude komisjonipoolne juhtivmenetleja. Kahjuks on need eelnõud jäänud venima just suurte erihuvide tõttu. Palju vaidlusi oli ja ootab ees seoses elektrituruseadusega, kus vaieldakse taastuvenergeetika üle. Olin üks algatajatest nn Uberi seaduse puhul, mis reguleerib taksomajandust ja mis on minu meelest üks õnnestunumaid seadusi. Väljaspool riigikogu pean suureks õnnestumiseks piimatootjate ühistulise tööstuse loomist, mille rajamisele olen kaasa aidanud. Pean siin oluliseks just selgitustöö tegemist teemal, kui vajalik on koostöö põllumeeste vahel, mis peab jätkuma.

Õigevale aastale Ülevaate 2017. aasta kordaminekutest ja tööd

Eiki Nestor

Möödunud aasta kõige olulisem sündmus oli kohtumine USA kongressi spiikri Paul Ryaniga kõigepealt Tallinnas ja siis Washingtonis. Eks see suur ja oluline riik oli meile teatud põhjustel küsimärk. Pärast neid kohtumisi küsimärgid kadusid.

Rein Randver

Enne riigikokku tulekut olin koduvalla volikogu esimees, kus kogu aur läks oma-valitsuste ühinemisele ja omaavalitsus-reformi tulemuslikule jätkamisele. Toon Toompeale mõtteid ja sõnumeid kohtadelt, millest kavatsen oma edasises töös ka lähtuda. Riigi tasandil tuleb piirkondadele rohkem tähelepanu pöörata. Tore on olla ka kaheksakordne vanaisa.

Tanel Talve

Jätkasin tänavu tegevust selle nimel, et internet jõuaks kõigi Eesti inimesteni. Meeletu selgitustöö kõrval aitasin n-ö läbi suruda kaks seadusemuudatust, mis tegid valguskaabli paigaldamise odavamaks. Lisaks on olemas 20 miljonit eurot selle projekti käivitamiseks. Plusspool on ka seadusemuudatus, mis pikendas isikuttöendavate dokumentide kehtivusaega kümne aastani – see lahendus on kodanikele soodsam ja vähendab ka bürokraatiat. Riigikogu e-Eesti toetusrühma esimehena olen seisnud selle eest, et Eesti ühiskond ja eelkõige maapiirkonnad võidaksid enam tehnoloogia arengust. Maaelu organisatsioonide Kodukant ja Maaturism kontaktisikuna olen tegelenud kogukondade ja ettevõtluse arendamisega maapiirkondades. Uueks väljakutseks on saanud riigireformi aluste väljatöötamine parlamendis.

Kalvi Kõva

Vaatamata poliitilistele pingetele püsib koalitsioon kenasti koos ja oleme saavutanud normaalse tööõhkkonna. Siirast rõõmu teeb ka see, et sotsiaaldemokraatide fraktsioonis on mõistlikud ja arusaajad inimesed.

Inara Luigas

Rõõmu saan tunda selle üle, et olen üks meie toredast SDE meeskonnast. Hea meelega olen käinud Kadriide üritustel, sest arvan, et see naistevägi on Reeda juhtimisel muutunud arvestatavaks tugi-struktuuriks meie erakonnale. Panin öla alla Põlva vallavolikogu valimistel – tegime pannkooke ja rahmeldasime turul, ikka häälele pärast. Läks hästi, oleme nüüd koalitsioonis. Meil on Põlva vallas abivallavanem Sirje, kes toimetab sotsiaalvaldkonnas, ja mitu head kohta volikogus. Hea meel oli riigikogus rohelist nuppu vajutada nende teemade puhul, kus nägin, et abi läheb lastele, naistele, eakatele ja kodupiirkonnale. No ja karmoškata mängin ikka edasi. Õppisin selgeks mitu uut lugu – nii valssi kui reilenderit. Kui Setomaale tulete, saan tantsuks mängida.

Rainer Vakra

Eesti metsanduspoliitika ei tohi lähtuda ainult majanduslike eesmärkidest, vaid ka ökoloogilistest ja sotsiaalsetest väärtustest. Oleme suutnud kaitsta põhimõtet, et me ei raiu rohkem, kui kasutatavat metsa juurde kasvab. Metsloomade kasutamine inimeste meelelahutuse huvides ei ole moraalselt õigustatud ja lastes tekitab selline loomade kohtlemine loodusest väärarusaama. Seetõttu on rõõm tõdeda, et lõpetasime metsloomade kasutamise tsirkuses ja avalikel üritustel.

Heljo Pikhof

Lõppeval aastal kas rakendus või sai seaduseks rida asju, mis on juba teinud või teevad meie inimeste elu paremaks. Olen saanud olla mitmete oluliste otsuste sünni juures. Tooksin välja hambaravihüvitise ja üksi elava pensionäri toetuse, lasteaiapäetajate ja kooliõpetajate palgatõusud ning lisaraha eraldamise tugispetsialistide palkamiseks.

Hannes Hanso

Tugev riigikaitse on sotsiaaldemokraatide jaoks prioriteet. Oleme jõuliselt seisnud riigikaitse lisainvesteeringute programmi säilimise eest. Tänavu saabusid Eestisse NATO liitlased Suurbritanniast ja Prantsusmaalt. Hea meel on näha, et paljud kaitseministrina tehtud otsused on nüüdseks ellu viidud. Väidan, et Eesti riik on seetõttu oluliselt paremini kaitstud. Aga see ei tähenda, et riigikaitse oleks valmis. Aasta jooksul on olnud kümneid lähetusi ja sadu kohtumisi, et meie seisukohti rahvusvaheliselt seletada ja tutvustada. Isiklikus plaanis on tore uudis, et on oodata pere kasvu.

Hardi Volmer

Kui asusin oma toimetamisi üle vaatama, siis jäi kohe silma, et mul on sel aastal olnud palju kohtumisi õppivate noortega. Olen osalenud tuutorina rahvusvahelisel seminaril “No hate speech,” Jõgevamaa noortekogu kutsevalikule pühendatud Osaluskohtvikus, Prantsuse Lütseumi muusikafestivali žüriis, Tallinna Üliõpilaspäevade kontserdil Vabaduse Platsil, Tartu üliõpilaspäevade kontserdil korporatsiooni Filiae Patria majas, ERKI moeshow juubelipidustuste laval, sotsiaaldemokraatide saadikurühma väljasõitudel Pärnu- ja Läänemaa koolides ning kohtunud riigikogus Narva, Sillamäe ja Lasnamäe õpilasesindustega. Seda peangi oma eelmise aasta välitöödest kõige olulisemaks.

Marianne Mikko

Lubasin Euroopa Nõukogus, et Eesti ratifitseerib naistevastase vägivalga vastu võitlemise raamdokumendi ehk Istanbuli konventsiooni riigikogus 2017. aastal. Olen väga rahul, et Strasbourgis antud lubadus ja meie naistele nii tähtis konventsioon sai sel sügisel seaduse jõu. Isiklikuks poliitiliseks võiduks võin pidada seda, et Euroopa Nõukogu Parlamentaarses Assamblees (ENPA) asume teostama Türgi inimõiguste ja õigusringi, laiemalt demokraatia järelevalvet. See on minu kui Türgi raportööri ja ENPA asepresidendi tugev signaal Türgile, et Euroopa Liidu liikmeks saavad üksnes demokraatlikud riigid.

Liisa Oviir

Tegelesin ja tegelen jätkuvalt naistevastase vägivalga temaga. Oluliseks tähtsuseks sel teel sai seksuaalse ahistamise keelustamine. Veel tooksin välja riigikogu naisteühenduse loomise ja eesistumise raames parlamentidevahelise kosmosekonverentsi läbiviimise, mille jooksul tuli juhtida kahte olulist valdkondlikku üritust.

Sotside fraktsioon järgmise aasta riigieelarvet vastu võtmas. Liisa viibib seoses Euroopa parlamentide vahelise Kosmosekonverentsi eesistumisega välislahetusel.

Rekordimees Anti Allas: pole olemas paremat kampaaniat, kui inimesed, kes sinust head räägivad

**Anti Allas on Võru linna-
pea alates novembrist
2013. Enne seda töötas
ta viis aastat Võru maa-
valitsuse planeeringu-
talituse juhatajana ja
seitse aastat arengu- ja
planeeringuosakonna
juhatajana. Kohalike
omavalitsuste valimistel oli
ta Võru linnas mäekõrguselt
teistest üle, kogudes 1507
häält. See tähendab, et
Allas üksi kogus Võrus
rohkem kui neljandiku
häälest. Kokku loeti
Võrus 5721 häält. Eelmistel
kohalikel valimistel 2013.
aastal sai Allas 479 häält.**

Anti Allas sai kohalike omavalitsuste valimistel Võru linnas teist korda järjest rekordtulemuse. Uurisime Antilt, kuidas õnnestus tal saada rohkem kui neljandik häälest, mida peab ta oma ametis tähtsaks ning kuidas sama edukas olla?

**Sa oled olnud Võru linna-
pea alates aastast 2013. Mis ajendas
sind sellesse ametisse kandi-
deerima?**

Ma ei olnud rahul sellega, mis Võru linnavalitsuses toimus.

**Toona oli võimul
Reformierakond?**

Nad olid suurem osa koalitsioonist, aga võimul olid nad olnud selleks ajaks juba kaua. Elanike hulgas oli tunda väsimust ja rahulolematust – mu sisetunne ütles, et peab ise panustama.

Hakkasin vaikselt kampaaniat tegema ja tulemus oli minu jaoks suur üllatus. Ka toona sain parima tulemuse Võrus, 479 häält. Sotsid said Reformierakonnaga volikogus võrdselt kuus kohta. Meil tekkis võimalus teha Keskerakonna ja valimisliiduga koalitsioon, millel oli napp enamus ühe häälega.

Eriti tuntud ma siis ei olnud, aga arvan, et selge sõnumiga. Inimesed olid võimulolijaist väsinud. Ega see ole kriitika Reformierakonna suhtes – igast võimust väsitakse. See andis sõnadele võimaluse ja kasvasime volikogus kohtade arvu kolmelt kuuele (toimetaja: Võru linnavolikogus on kokku 21 kohta).

**Uue tulijana oli kampaaniat teha
keeruline?**

Mul oli ka igas mõttes õnne. Opositsioon asus mind kohe ründama ja lootis, et meie nappi enamust on võimalik põrmustada. Mul ei olnud enne

kogemust omavalitsusjuhina. Mida rohkem nad ründasid, seda tugevaks muutusime, seda enam kokku hoidsime.

**Valimisvõidule järgnes
linnapeaamet – millega uut
ametit alustasid?**

Linnavalitsusega, kuhu kuulusid kaks sotsiaaldemokraati ja üks valimisliidu esindaja, suutsime elanikele näidata, et linna saab juhtida ka ausalt. Ja nii neli aastat. Näiteks suutsime selle perioodi peale hoida kolme inimese igapäevakuludelt kokku 112 000 eurot, võrreldes varasema nelja aastaga. Seda on väga palju ja siis oli ju rahal veidi suurem väärtus. Loomulikult polnud see omaette eesmärk.

Lisaks ei olnud meil isiklikke ärihuvisid, mis võimaldas meil olla kõigi suhtes võrdsed. Tegutsesime põhimõtte, et võimaluste piires toetab linn ettevõtjaid. Olime abivalmid võrdselt kõikide suhtes, nii tuttavate kui ka mittetuttavate suhtes. Minu jaoks oli tähtis, et kui olen linnapea, siis kõigi linnapea.

Suur muutus linnajuhtimises oli ka see, et suhtlesin elanikega tihedalt. Inimeste jaoks peab olema aega kuulamiseks ja selgitamiseks.

**Mida jõudsid eelmise valitsemis-
perioodi vältel ära teha?**

Haridusreformi läbiviimisel olid suured pinged. Minu ametisse asudes olid otsused juba langetatud ja paljudele olid need vastuvõetamatud.

Pakkusime rahvale sobivat varianti. Kaasasime õpetajaid ja koolide hoolekogusid, korraldasime uue kooli nime valimiseks rahvahääletuse. Reformi tulemusel vähenes koolide arv kahe võrra, tegevuse lõpetas üks põhikool ja gümnaasiumi osa eraldati teisest koolist.

Ka keskväljaku arendamisprojekt oli palju vastaseid. Selgitasime inimestele keerulised asjad lahti. Kui oli mingi probleem, käisime sihtgrupi juures sihtgrupi juurde ja rääkisime ausalt, kuidas asi on. Selgitasime ausalt oma plaani ning küsisime, kuidas teie teeksite.

**Olgu sant või saks,
köhn või paks,
opositsioon või
koalitsioon – kui
eesmärk on kogu-
konda panustada,
siis tuleb minna
appi ja linna poolt
õlg alla panna.**

Eelmise perioodi alguses ei olnud Võrus ühtegi remonditud lasteaeda. Suutsime ühe kapitaalselt ära remondida ja teistes jõudsime väiksemaid parandustöid teha – kus mida oli vaja, näiteks vahetasime välja lagunevaid vooideid.

Eurorahasid õnnestus meil hästi kasutada: tegime korda linna ajaloolise vanima maja, valmis ka uus riigigümnaasium. Perioodil 2014 – 2017

saime praeguseks lõpetatud projektidele erinevatest fondidest linnale toetust 10,31 miljonit eurot ja käimasolevatele ning eelseisvatele projektidele 6,38 miljonit eurot. Kokku 16,69 miljonit eurot.

**Mis on olnud seni sinu jaoks
positiivsemad ja enim rõõmu
toonud algatused?**

Noorte ja laste heaks tehti – renoveerisime noortekeskuse, saime neile ruumi juurde, löime koolidesse vabaaja veetmise võimalusi. Ostsime, osalt ka sotside katuseraha eest, koolidele lauateniselauad. Kui kooli külastan, mängin õpilastega lauatennist. Nüüd korraldame juba võistlusi, kust võtan ka ise vahel osa.

Mullu juulis toimunud lastefestival tõi linna sama palju inimesi kui meil rahvast kokku. Festivali korraldasid noored, pensionärid, vabatahtlikud, linnavalitsuse ja allasutuste töötajad õhinapõhiselt ja loodan, et sellest saab traditsioon. Võru liigub Eesti lapsesõbralikumale linna suunas.

Rõõmu teeb noorte kaasamine linna tegemistesse ja neile kandva rolli andmine linnale olulistel üritustel. Noortel on meeleto energia ja 20 aastat vanematele on nad head partnerid. Nad oskavad neid asju, mida meie enam ei oska või veel ei oska.

**Sel aastal said rohkem kui
neljandiku häälest?**

Eks see tulemus tuli kõigi tehtud asjade pealt. Need inimesed, kes eelmine kord andsid mulle kui tundmatule kandidaadile krediiti, jäid alles, ja juurde tulid need, kes eelmine kord veel ei uskunud.

Aga pole olemas ühtegi kampaa-

niat, mis töötaks paremini kui see, et inimesed hakkavad sinust head rääkima.

**Need valimised ei olnud lihtsad –
ühiskonnas tõstatatud teemad ja
valitsuse poliitika ei teinud seda
ka kohalikul tasandil kergemaks.
Kuidas sa suutsid seletada näi-
teks alkoholiaktsiisi tõusu?**

Rääkisime inimestega ja selgitasime, et see raha läheb millegi heaks. Mõtlesin: kui on kaks kõrgharidusega vanemat, kelle netosissetulek kahe peale on kuus 1500 eurot, ja neil on kolm last. Kui aktsiisitõus aitab riigil sellele perele maksta 500 eurot lapse-
toetust, siis on see ju hästi kasutatud raha.

Või lasteaiaõpetajate palgad, mis on pikalt sandis seisus olnud – maakonna linnad on alarahastatud. Tänu uuele eelarvepoliitikale on meil võimalik neile hüppeliselt paremat palka maksta.

Nüüd, kus plaanis on uus aktsiisitõus, siis seda vana selgitust enam ju kasutada ei saa.

Ma pole kindel, et praegune aktsiisipoliitika enam töötab. Eelanaliis on olnud minu hinnangul nõrk ning Eesti inimese käitumise prognoosimisel on oldud tagasihoidlik. Peaks ikka rohkem lugema „Rehepappi“. Arvan, et siin on koht enesekriitikaks.

Aga sellest hoolimata on eesmärk õige – rahva tervis on oluline, alkoholi mõjud ja sellega kaasnevad probleemid inimesele ja kogukonnale on ju tohutud. Lisaks maksame kaudselt need kahjud kinni. Arvan, et aktsiisi peab tõstma, aga vaiksema sammuga.

Aga sotside liberaalne poliitika?

Vähemustesse ja pagulastesse suhtumise küsimus ei olnud kohalike valimiste teema. Mina toetan ega ründa kedagi nende tehtud valikute pärast. Aga valimiste kontekstis ei olnud see kohaliku elu küsimus. See ei mõjuta Võru elu. Mõjutab see, kas linnavõim on töökas, hoolib oma inimestest ja aitab neid. See läheb inimestele korda.

**Kuidas edasi? Millised on plaanid
järgmiseks neljaks aastaks?**

Järgmisel aastal hakkame korda tegema viimast seni remontimata kooli, keskväljaku tahaks valmis ehitada. Kindlasti tuleb teid parandada, loodame koos riigiga teha korda linna läbivad transiitteed. Lasteaedade remontimisega peab edasi minema. Rannapromenaad vajab värskendust. Meil toimib hästi kino, aga sooviks taastelustada ka teatrielu.

Võrul on suur vastutus ja roll toimida tugeva maakonnakeskusena. Eesmärk on keskvalitsusele selgeks teha, et aeg oleks õiglaselt maakonnakeskusi rahastama hakata.

**Eestis väheneb elanike arv igal
aastal, kui karm on see trend
Võrus ja mis peaks inimesi mee-
litama teie juurde?**

Mööduval aastal on olnud vähene mine minimaalne. Varasematel aastatel on see olnud ikka 200 inimese kanti. Sel aastal kahaneb elanike arv ehk 40-50. Tullakse Soomest tagasi ja ka haldusreform on andnud inimestele põhjuse kirjutada end sisse sinna, kus tegelikult elatakse, ja loobutakse sissekirjutusest eisiade talus, mille omavalitsust enam olemas ei ole.

Samas käivad meil tööjõu- ja töö-

puudus käsikäes. Meil on ettevõtteid, kes vajavad spetsiifilise haridusega inimesi, ja Võrust neid ei leia. See tähendab, et ettevõtte kolib Tartusse. Kuid Tartugi tuleb meile järjest lähemale. Nad ehitavad järjest Võru poole ja praegu on vahemaa kahe linna vahel vaid 45 minutit. Samas on Võrus väga hea elada ja lapsi kasvatada. Võrus on kõik eluks vajalik kohapeal – meil on head koolid, tugev huvitegevus – kõik käe-jala ligi. Laps saab ise oma asjad aetud ja lapsevanem ei pea kogu aeg logistikaga tegelema.

Võrus on kõik eluks vajalik kohapeal – meil on head koolid, tugev huviharidus – kõik käe-jala ligi.

Kui tahame, et riik areneks igal pool, siis riiklike töökohtade väljaviimine annaks uue hingamise väga paljudele omavalitsustele.

Lõpetuseks küsin, mis on sinu jaoks sotsiaaldemokraatia?

Hoolimine – elad ise ja lased teistel ka elada. Oskus inimesi aidata. Märkamine.

Soovitusi erakonnale?

Mina usun, et meil on väga suured võimalused valijaskonna kaasahaaramisel. Paljud meie valijad on Reformierakonna küüsis, kuid sisuliselt neilt nad midagi ei saa. Sotsiaaldemokraatlik Erakond on tavaliste inimeste erakond. Erakond nendele inimestele, kes käivad tööl ja saavad palka või on väljateenitud vanaduspensionil. Lapsi kasvatavad inimesed. Need kõik on meie valijad ja nendele peame panustama, neid on palju! Sotside paremad päevad on veel ees.

Ees on Riigikogu valimised – osaled?

Riigikogu valimistel pigem ei osale. Võru inimesed on andnud mulle mandaadi olla Võru linnaape. Lõpliku seisukoha kujundan siiski suheldes piirkonna inimestega. Nende arvamus loeb. 🌸

Kadri Kõusaar

Annela Ojaste

Anastassia Kovalenko

Naised Tallinna volikogus: kaasamine on minevik, räägime osalemisest

Ajaleht Sotsiaaldemokraat usutles kolme värskelt Tallinna volikogusse valitud edukat naist: kirjanik Kadri Kõusaart (Põhja-Tallinnas 368 häält), lasteaia juhatajat Annela Ojastet (Lasnamäel 123 häält) ja motosportlast ning juristi Anastassia Kovalenkot (Lasnamäel 392 häält).

Mida õppisite valimiskampaaniast?

ANNELA: See oli minu jaoks esimene kampaania ja proovisin teha võimalikult palju ja kõike, mida kogenud poliitikud ja asjatundjad soovitasid. Siiski jäi proovimata näiteks uksele käimine.

KADRI: Kõige tähtsam on otsekontakt valijaga, näost näkku suhtlemine, aga miks mitte ka sotsiaalmeedia kaudu – peaasi on vahetu kontakt. Elu näitab, et kes seda tegi, sai parema tulemuse.

ANASTASSIA: Mina keskendusin just sellele, millest Kadri räägib – olin kuu aega iga päev Lasnamäe tänavatel ning vestlesin sealsete elanikega, et saada aru nende soovidest ning ootustest. Ütlen ausalt, et alguses ma väga ei uskunud tänavakampaania edusse, kuid hiljem sain aru, et tegelikkuses oleks pidanud sellega veel varem alustama.

Teie esimesed muljed Tallinna volikogust – mis meeldib ja mis ei meeldi?

ANASTASSIA: Väide, justkui oleks linnavolikogu igav, ei pea paika. Volinike diskussioonid on sisukad ning mõtlemapanevad, informatsiooni juurdevool väga suur. Kindlasti ei meeldi needsamad olukorrad, mis alati võimumonopoli puhul esile kerkivad – üks erakond vormistab endale soovivaid otsuseid ning hääletab need läbi. Kuid õnneks on ka opositsioon aktiivne, k.a sotsiaaldemokraatlik fraktsioon – me esitame

küsimusi ning võtame aktiivselt sõna meedias, et elanikke meie tööga kursis hoida.

ANNELA: Novembris algas pingeline eelarvearutelu ning kestis kuni detsembri lõpuni. Väike pingetuleb asjale kasuks ja päris töö käigus õpib kõige paremini. Nõrdima paneb ainult see, et opositsioon, vastupidiselt võimuerakonnale, ei ole suutnud ühelgi istungil täiskoosseisus kohal olla.

Alguses ma väga ei uskunud tänavakampaania edusse, kuid hiljem sain aru, et tegelikkuses oleks pidanud sellega veel varem alustama.

KADRI: Ilmselt need esimesed kuud volikogus on kõigest eelmäng. Õige töö alles hakkab pihta, sest just komisjonides saab hakata nullist looma ja arendama poliitika. Olen keskkonnamisjonis ja see on praeguseks kogunenud vaid ühe korra. Nii et kõik on veel ees.

Kas on tulnud juba ette mingisuguseid üllatusi, naljakaid seiku?

KADRI: Mulle meeldis väga stseen,

kui Jaak Juske linnapeale kirjeldas, kuidas keskajal korruptante kastrulites keedeti.

ANASTASSIA: Igal istungil on üllatusi: keegi kas esitab ootamatu küsimuse või vastab ootamatult. Ükskord tuli Mihhail Korb kõnepultil, et opositsiooni rahustada ning ütles midagi sellist, et “miks te, opositsioon, praegu rahul ei ole, ise te ju saatsite Keskerakonna läbirääkimistel PIKALI”. Kõik saalis naersid, muidugi saadi aru, et see oli lihtsalt väike keeleapsakas.

ANNELA: Olen rikkam kogemuse võrra, et volikogu istungil tuleb olla eriti tähelepanelik õigel ajal nupu vajutamise suhtes, sest muid on rong läinud. Minuga nii juhtus, sain küll oma ettepaneku esitada teises formaadis, kuid õppetund siiski olemas.

Kas sotsiaaldemokraatlik fraktsioon peaks kaasama rohkem erakonna liikmeid kohaliku poliitika tegemisse?

ANNELA: Mul ei lähe meelest mõni aasta tagasi arvamusfestivalil Marju Lauristini öeldud mõte, et “kaasamine on minevik, me peame rääkima osalemisest, sest see on oluline”. Kui kaasamine on n-ö ühepoolne tegevus, siis osalemine nõuab mõlema poole tegevust ning on oluliselt efektiivsem. Peaksime minema sügavamale ja leidma võimalused, kuidas äratada erakonnaliikmetes motivatsiooni osalemiseks.

ANASTASSIA: Kui soovime näha Tallinna valitsemises muutust, tuleb selleks üles äratada rohkem erakonna liikmeid ning nende kaudu tõsta üldsuse huvi. Arvan, et just praegu on selleks kõige sobivam aeg, sest Keskerakonna napi enamusega saavutatud võim Tallinnas ei pruugi olla kauakestev.

KADRI: Kohaliku poliitika teemad suudavad käivitada ka muidu poliitika-kaugeid inimesi – neid, kes pahatihti valimas ei käigi... Näiteks

lasteaia- kohtade problemaatika või puude maharaiumine, sest linn pole viitsinud eraomanikega läbi rääkida, et tee suunda veidi muuta.

Mulle meeldis väga stseen, kui Jaak Juske linnapeale kirjeldas, kuidas keskajal korruptante kastrulites keedeti.

Mida soovitate erakonna liikmetele, kes on mõelnud volikogusse kandideerimisele, kuid julgusest on jäänud puudu?

KADRI: Kohaliku omavalitsuse volikogu on algajale poliitikule ühtaegu nii mugavustsoon kui ka midagi õilsat, et osaleda oma kodukoha paremaks muutmisel.

ANASTASSIA: Ka kõige pikem tee algab esimesest sammust. Minagi kartsin alguses kandideerida Lasnamäel ja joosta tänavatel võidu Keskerakonna hordidega. Kuid ka kõige suurema hääletasaagi kogunud poliitikud on pidanud kuskilt alustama ning samm sammu haaval jõudnud sinna, kus nad praegu on.

ANNELA: Kes ei riski, see šampanjat ei joo! Peale võimaluse midagi oma kogukonna heaks teha on minu arvates enesearengu jaoks hindamatu väärtus olla volikogu töös otse infoallika juures. See paneb elu paremini mõistma ning suurt pilti nägema. Küsimus, mida tasub endale esitada, on: kas ma tunnen huvi ja olen valmis piisavalt panustama? Igatahes julget pealehakkamist! 🌸

Noorsotsid said 25-aastaseks

12. detsembril möödus organisatsiooni Noored Sotsiaaldemokraadid asutamisest 25 aastat. Eesti vanima poliitilise noorteorganisatsiooni veerandsajandat juubelit tähistati novembri lõpus.

Kultuuriminister Indrek Saar julgustas oma tervituses noorsotse olema julgemad ja idealistlikumad. Erinevalt erakonnast ei ole meie noorteorganisatsioon seotud poliitiliste kokkulepetega, mis annab omajagu rohkem vabadust. Meie vastus on see vabadus ära kasutada.

Õnnesoovijate seas olid nii teiste erakondade poliitnoorte esindajad, noored sotsid üle Euroopa, muidugi meie enda liikmed ja vilistlased ning erakonna esindajad.

1992. aastal asutatud organisatsioon on mitmeski valdkonnas olnud erakonnale eeskujuks. Näiteks võttis noortekogu nimeks Noored Sotsiaaldemokraadid 2003. aastal, julgustades sellega ka erakonda

oranži värvi punase vastu vahetama.

Noorsotsid on platvorm ja võrgustik noortele, kes on huvitatud poliitikast ning jagavad ühiseid sotsiaaldemokraatlikke väärtusi. See on ka viljakas pinnas, kust sirgub osa uue põlvkonnast poliitikute ja erakonna aktiivsetest liikmetest. Kui nimed Randel Länts, Jarno Laur, Peep Peterson, Lauri Läänemets, Reili Rand, Jaak Juske või Maris Sild on tuttavad, siis just noorte mõdukate ja noorsotside seast on nad poliitikasse tulnud.

Eesti üks võludest on see, et keegi ei ole liiga kaugel ega liiga tähtis, et temaga ühendust ei saaks. Võimalus kohtuda inimestega, kes teevad iga päev meid kõiki puudutavaid otsuseid, on üks noori poliitikast

veelgi enam vaimustama panevaid jõude. Noorsotsid on tänulikud kõigile vallavanematele, linnavolinikele, saadikutele, ministritele ja ka teistele, kes noortega kohtumas ja arutlemas on käinud. Kokkupuude ja võimalus arutleda teiega on motiveeriv ja inspireeriv.

Noorsotside eesmärk on kaasata veel enam noori, levitada sotsiaaldemokraatlikku maailmavaadet ning pakkuda võimalust noortel diskussiooni kaudu areneda. Igal organisatsioonil on erinevaid perioode. Usume, et noorsotside teine veerandsajand algab tõusujoones ning 25 aasta pärast saame nimetada noorsotsidest ministreid ja saadikuid. 🍀

Osa endisi ja praegusi noorsotside presidentide ja peasekretäre sünnipäevapeöl

Kas sul on liikmemaks makstud?

Liikmemaksu maksmine ei ole mitte ainult põhikirjaline kohustus, vaid annab sulle võimaluse kaasa rääkida erakonna suundades. Liikmemaksu tasumisega toetad oma piirkonna tegevusi ja tugevdad erakonda.

Liikmemaksu suurus:

5 eurot aastas - töötule, pensionäridele, õpilasele ja üliõpilasele;

10 eurot aastas - isikutele, kelle sissetulek on alla 1000 € ühes kalendrikuus

20 eurot aastas - isikutele, kelle sissetulek on üle 1000 € ühes kalendrikuus

Sotsiaaldemokraatlik Erakond
SEB Pank EE711010022000260009
Swedbank EE762200221015674174

Sinu panus loeb!

	Väljalase	Muusika- lavastus	56.	Maja kolm- nurkne otsakatus	Hapnik	VASTUS		Linna- nõukogu	Tänu sotsidele astume kõik uuel aastal pika sammu (Helmen Kütt)				
SDE valimis- toimkonna liige							Laupäev Brasiilia rahaühik						
Armastus (inglise k.)				Kergesti purunev ETV saatejuht									
	Riigikogu SDE frakt- siooni liige SDE Tallin- na piirkon- na esimees						Radio Disney						
Vinyl ester			SDE juhatuse liige Laup										
Arctic Research Office				Lapse- vanemad Suure vereringe suurim arter									
Kelvin		Riigikogu SDE frakt- siooni liige ... Talve Naisenimi						Laht Saaremaa rannikul					
Maa-alune vars							... la carte VASTUS		...ütlev kääne	Sekund		Austraalia maakood	Kuld
Mehenimi					Destillaat ..., seplik, leib						2 x täht Jahiklass		
	SDE Vasa- linna osakonna esimees ...-kumb					Eesti Linnade Liit Mehenimi				...häälik (oraal)	Dirigent		
...märk				SDE Ambla osakonna esimees Hoogsus, sõakus									Tookord
Rõiva- suurus		Vikerkesta- põletik Väljas-, välis-					Piirkond VASTUS					...särk Apetiit	
Nota ...!					Very Important Person Laadung			Kolmik ... Ehala					
	Mati Õunloo on SDE ... osa- konna esimees Endine					Vallseljak Jõgi Siberis					Süd-Ost Aktuaalne Kaamera		
mi-bemoll			Leppesõna Hektar							Rõuk Vene k. eitussõna			
Riigigorgan					SDE revis- jonikomis- joni liige ...-mail							Veregrupp	
Siimens		Trepi osa					Filmi diiva ... Kivi				EESTI RAHVJA RISTSÕNAL RISTIK		

EESTI RAHVA RISTISÕNAD
RISTIK